

Thesis Title	Space Making as a Struggle for Women's 'Visibility' in Chiang Mai Slum	
Author	Ms. Yoshimi NAKATA	
M.A.	Sustainable Development	
Examining Committee	Lecturer Shalardchai Ramitanondh Assist. Prof. Dr. Jamaree Chiengthong Prof. Dr. Yos Santasornbat	Chairperson Member Member

Abstract

This thesis is an ethnographic study on women's life experiences in a slum community in Chiang Mai Municipal area, Thailand. There are two main objectives in the study. One is to deconstruct the concept of "slum". A slum is not a source of social problems, but a community in itself. Contrary to the negative and conventional image of a slum as a place of cheap labor, a slum can be seen as a place for the "acting out" of "everyday life" of the urban poor. The study attempts to show how people in the slum community organize their "community" as a contested discourse. The second objective is to understand how women make themselves visible in the urban setting. In the urban slum context, people may have the problems of isolation, poverty and eviction. Moreover, women in a slum community have another problem that is invisibility in a society, which has valued modernization and development. This study focuses on the struggle of women who work for the community to cope with eviction problem and who work to sustain her household economically.

Through activities and everyday practices to cope with the problems they face, women construct their own "spaces". Space, which is not fixed or stable but dynamic and flexible, includes not only practices and human relations but also symbolic meaning. While the word "slum" connotes a dirty and deteriorated place from outsiders' viewpoint, the construction of space by the people there is a process to build up a counter discourse and new meanings about the slum community. In addition, women extend their spaces outside of the community in terms of political and economic activities in order to create new relations and new meanings in their lives.

I analyze women's situations and constructed spaces in terms of three issues, corresponding to the problems in the urban area. The first is social network, second is economic activities and third is community development activities. Human relations and symbolic meanings of these issues are respectively presented as "social space", "economic space" and "political space". For women, each space contains conflict between the ideology of femininity and the real female person. Gender relations within each space are also examined.

The findings of the study are summarized by two points. One is that each space contains the conflicts and struggles of women over the symbolic meaning and power.

The other point is that the women construct their spaces according to their priority of interests. These points can be regarded as the women's struggle for "visibility" in a society. Women in the slum community are not confined in the domestic sphere, but have the courage to get over the boundary of productive/ reproductive, and public/ private spheres out of their will and their responsibility to their households. It shows women's autonomous self in Thai society and flexibility of gendered power relations.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การสร้างพื้นที่ในฐานะที่เป็นการต่อสู้เพื่อความมี “ตัวตน” ของผู้หญิงใน “สลัม” จังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวโยชิมิ นากาคะ	
ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาการพัฒนาอย่างยั่งยืน	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ฉลาดชาย รมิดานนท์ ผศ. ดร. จามะรี เชียงทอง ศ. ดร. ยศ ตันตสมบัติ	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาแบบชาติพันธุ์วรรณาของประสบการณ์ชีวิตของผู้หญิง ในสลัมเขตเทศบาล จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษามีจุดประสงค์ 2 ประการหลัก คือ เพื่อรู้หรือแนวความคิดเกี่ยวกับ “สลัม” เนื่องจากสลัมไม่ใช่แหล่งของปัญหาสังคม แต่เป็นชุมชน ซึ่งตรงข้ามกับแนวคิดสลัมแบบเดิมที่มีการศึกษาโดยทั่วไปที่มองว่าสลัมเป็นเพียงแหล่งแรงงานราคาถูกให้แก่ชุมชนเมือง และเป็นสถานที่อยู่ของคนจนในเมืองเท่านั้น การศึกษานี้พยายามแสดงให้เห็นว่าชาวบ้านในสลัมมีการรวมตัวและจัดการในรูปแบบของ “ชุมชน” อันเป็นการต่อสู้ด้วยวาทกรรมจุดประสงค์อีกประการหนึ่งคือ เพื่อสร้างความเข้าใจว่าผู้หญิงปรากฏตัวขึ้นในชุมชนเมืองได้อย่างไร เพราะในบริบทของชุมชนเมืองชาวบ้านอาจมีปัญหาคาดเคี้ยว ความยากจน และการถูกไล่รื้อให้ย้ายออก ยิ่งไปกว่านั้นผู้หญิงในชุมชนสลัมยังมีปัญหาของการไม่มีตัวตนในสังคมด้วยกระบวนการทำให้ทันสมัย และการพัฒนา การศึกษานี้มุ่งความสนใจกับกลุ่มผู้หญิงในชุมชนที่ต้องจัดการกับปัญหาการการให้ย้ายออก และกลุ่มที่ทำงานเพื่อความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ผู้หญิงได้สร้าง “พื้นที่” ในกิจกรรมต่าง ๆ และในชีวิตประจำวันเพื่อจัดการกับปัญหาที่เผชิญอยู่ พื้นที่ ไม่ใช่สิ่งที่ยึดตัว และคงที่ แต่มีพลวัตและยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการกระทำ มนุษยสัมพันธ์ และความหมายทางสัญลักษณ์ ในขณะที่ “สลัม” มักจะถูกมองจากคนภายนอกว่าเป็นที่สกปรก อันตราย การสร้างพื้นที่เป็นกระบวนการตอบโต้ทางวาทกรรม และการสร้างความหมายใหม่ของชุมชนสลัม นอกจากนี้ผู้หญิงได้ขยายพื้นที่ออกไปนอกชุมชนในรูปแบบของกิจกรรมทางการเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อการสร้างความสัมพันธ์แบบใหม่ และความหมายใหม่ให้แก่ชีวิตของผู้หญิง

ผู้เขียนวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้หญิง และการสร้างพื้นที่เพื่อจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนเมือง 3 ลักษณะ คือ เครือข่ายทางสังคม กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และ กิจกรรมการพัฒนาชุมชน มนุษยสัมพันธ์ และความหมายทางสัญลักษณ์ของลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว จะแสดงด้วย พื้นที่ทางสังคม พื้นที่ทางเศรษฐกิจ และพื้นที่ทางการเมือง

เมือง แต่ละพื้นที่ที่มีความขัดแย้งระหว่างลัทธิความคิดแบบสตรีนิยม และความเป็นผู้หญิง นอกจากนี้ความสัมพันธ์
หญิงชายในแต่ละพื้นที่จะได้รับการตรวจสอบในการศึกษานี้ด้วย

การศึกษานี้พบประเด็นสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกพื้นที่แต่ละพื้นที่ที่มีความขัดแย้งและการต่อสู้
ของผู้หญิงกับการสร้างความหมายทางสัญลักษณ์และกับอำนาจ ประการที่สองผู้หญิงสร้างพื้นที่ทั้งสามตามความ
สนใจที่มากน้อยต่างกัน สิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการต่อสู้เพื่อ “การมีตัวตน” ในสังคม ผู้หญิงในชุมชนสลัมไม่ได้อยู่
แต่ในปริมาตรของบ้าน แต่พวกเขาได้ก้าวข้ามเขตแดนของการผลิตหรือการผลิตซ้ำ และความสัมพันธ์เชิง
สาธารณะหรือเชิงส่วนตัว ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงในสังคมไทยมีอิสระและความสัมพันธ์ทางอำนาจเชิง
หญิงชายที่ยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลง